

ה' כסלו תרצ"ב
16 נובמבר 1931
יום א'

עם דוב וגורוחובסקי - נפגשו ביום חששי עם הופייין.
רוקח וסוקובסקי. הללו מתרעמים על גלוי הדעת של ועד השובתים.
האיום בשביחה מכביד על מעולחם.

גורוחובסקי הסביר לו את הסצב הפנימי וההכרח
שבגלוי דעת. רוקח דורש סיפוק בעד גלוי הדעת, לא שום סיפוי
אמנם. הם הבטיחו לדרוש מהממשלה פרסום הדו"ח, וכשיפורסם -
יורשו קיום הצעות הועדה.
שאלתי להמשיך הפעולה בכיוון ארגון הנהגים היהודים
והערבים.

גורוחובסקי - בין נהגי יפו יש נטיה להתארגן
כקואופרטיב ומבקשים עזרה מרכז הקואופרציה. הארגון הכללי
חלוי בהצלחת הפעולה. אם הממשלה תסלא דרישות הנהגים - יקום
ארגון.

בקשתי מגורוחובסקי שימציא לזה"מ מסקנותיו בבחב
בשאלת ארגון הנהגים.

דוד בור מבקש שינכו לו רק חצי לירה לחודש במקום
לירה חסורה החוב שלו (הוא מקבל מהזה"מ 2,30 לא"י לחודש בעד
רבע יום, $\frac{3}{2}$ א"י הוא עובד בקפ"ח). אח הלירה ושמינים הוא מבקש
שישלמו ע"י קפ"ח.

ארלזרוב מטלפן: הסוכנות משתתפת בהוצאות הקירה

ענין זוהר בסכום 175 לא"י, התאחדות האכרים בסכום 25, והוא מציע שהתסדרות חשתיקה בסכום 10 לא"י. סבקש חשובה.

בן ציון סיכאלוב הקבוקי, שפוטט מרוטנברג, דורש להכניס אותו לעבודת הנקיון בעירייה. במשפחתו יש 7 נפשות.

גם ליווקה, שהעירייה מסכימה לקבל אותו, ורק הפועלים מחננדים לו, דורש לברר ענינו ולהכניס אותו לעבודה, לאחר שהוא כ-28 שנה בארץ.

מזכירות פועלי הרכבם. תקציב לעבודה הערבית. בירושלם נסגר קלוב פועלי הרכבת. בחיפה הוא מחקיים מחקציב המרכז - ולכן חייבים למזכיר 50 לא"י. למרכז יש הכנסה 8 לא"י מהוה"פ, $7\frac{1}{2}$ מהסניפים (כ-300 חבר) לאחר נכוי הוצאות הסניפים. מוציאים $10\frac{1}{2}$ לא"י למזכיר עברי, 3 לא"י למזכיר ערבי, 1,35 לא"י שכר דירה, מאור וכו', 0,90 ניר ובולים, 1,25 הוצאות דרך, שונות 1,6, ספרות 0,6 - ס"ה 19 לא"י.

מספר חברי התסדרות ב-1,9,31 :

638, במסלה 491, ברו"ם 147. יהודים 396, ערבים 242. לפי הסניפים: חיפה 394 (יהודים 216, ערבים 178). יפו-לוד 107 (יהודים 98, ערבים 9). ירושלם 81 (יהודים 61, ערבים 30).

נודדים 32 (יהודים 31, ערבי 1). קנטרה 24 - כולם ערבים.
 משלמי מסים: 122 יהודים 40 ערבים בחיפה,
 65 יהודים 4 ערבים ביפו-לוד, 24 יהודים 13 ערבים בירושלם,
 20 יהודים נודדים, 3 ערבים סקנטרה, בס"ה 291 משלמי מסים,
 מהם 231 יהודים 60 ערבים.

קפלן מודיע שהוה"פ לא יכל לקבל על עצמו שום אחריות
 כספית ולא קבל. נחנ פעם 6 לא"י בצורה הלוואה, ב-27 לאבגוסט
 1931 הודיעו בכחב שניה שמצב הכספים של הוה"פ אינו מאפשר שום
 הקצבה חדשה, וגם אין סכויים לשנה הבאה.
 הוצאנו עד עכשיו 26 לא"י לחודש בשביל הקלוב,
 ספק אם נוכל להמשיך. הסכמנו לברר אם אפשר מסכומים אלה להפריש
 חלק לרכבת. הבירור לא נעשה עד עכשיו, ויש לעשותו בהקדם.
 החתייביות כספיות חדשות לא יקבל הוה"פ על עצמו - כי אין ביכלתו.
 יש לבדוק את דרכי הפעולה וחכמה של מרכז פועלי הרכבת.

ב.צ. - בבדיקת הפעולה בחיפה צריכים להשתחף ב"כ
 הוה"פ שיוכלו להחלים על השנויים. נראה לי שאין החאסה בין
 הסכום הניתן לקבלנים ובין הסכום הניתן לפועלי הרכבת. יש
 צורך לקסץ בקלוב ולהגדיל הפעולה ברכבת, כי כאן יש לנו ספעל
 שמתקיים כבר הרבה שנים. מציע שביום הראשון הבא יעשו את הבדיקה
 בחיפה. דב מסכים לנסוע באותו יום לחיפה. דב שואל למספר
 הפועלים היהודים ברכבת - גלובמן : - 600. ערבים כאלפים.

בהסדרות הערבית ("הלאומית") מאורגנים כמאה, כלם כנראה
משלמים מסים.

בהסדרות הבין-לאומית משלמים הערבים 6 גרוש
לחודש מס (אלה שמשלמים), היהודים - 5 גרוש אם משתכר עד
6 לא"י לחודש, 10 גרוש אם משתכר יותר.
דוב - רק אם הסדרות הרכבה תגדיל פעולתה תוכל
לדרוש כסף נוסף מהם, אם לא מידה, הרי זה על ידה.
הוסכם שהעניין יחברר בחיפה ביום שלישי או ביום
ראשון בשבוע הבא. רמז וקפלן מצד אחד, דב ובן-צבי מצד שני
ימצאו באותו יום בחיפה.

חוצאות המסאל בעניין העברה בחי-הספר לסוכנות.
ענו 17 אחד נסמך, 7 הצביעו נגד, 9 הצביעו בעד.

אב. תל דורש שיסדרו אותו באיזו עבודה בעיריה
(בגנות, בפרדס).

גורחובסקי דורש מההסדרות איש שיחשכר לענין הנהגים.
הוא אין לו זמן ואינו האיש המתאים לכך. פעולה הנהגים לא חקשה
כלאחד יד. יש לו לא רק נהגים - אלא הרבה בעלי סכוניות. יש
גם ניגודי אינטרסים בין הבורדים ובין הקואופרטיבים.
קפלן מציין חשיבות הפעולה הקשורה בשביחה - הלחץ
על הממשלה ע"י לשכות המסחר והעיריות. יש צורך גם בפעולת ההסת'.

סצר התאחדות האכרים (בוסחנאי) ודואר היום יש פעולה נגד
הנהגים. אינם רוצים בהצלחת פעולה משותפת. הם גם נלחמים
שמטרת המושבות השאר כמקודם ברמלה לא תהיה בח"א.
סטילים על בר-כוכבא ודוב לעזור לגורוחובסקי
(בר-כוכבא יהיה המרכז) ולבוא סיד בדברים את ראשי העיריות
(ירושלם, יפו, חיפה, ח"א) ולהפנותם לממשלה.
על גורוחובסקי סטילים המשכת הפעולה במסול בארגון.

ועדת החקירה למרנספורט המוטורים נחשנה ע"י הנציב
ב-31 לאבגוסט ש"ז לבחון את מצב התעסיה ולמצוא דרכים לארגונת
המועיל על-מנת שיושבת השרות ויוטב מצב עובדיה. הועדה חקרה
37 נהגים, בעלי מכוניות ומעוניינים אחרים.

המצית הדו"ח היא לאמר :

בשנת 1927 היו בארץ 1.413 מכוניות פרטיות וצבוריות,
432 אומניבוסים ו-247 לוריות. (בשנת 1926 - 1.065, 346, 176).
בשנת 1930 היו 851 מכוניות צבוריות, 774 פרטיות,
711 אומניבוסים, 542 לוריות (677, 598, 493, 346 היו רשמים
עוד משנת 1928, ו-174, 176, 218, 178 נוספו מחדש בשנת 1930).
בסוף 1930 היו מכוניות להעברה 17.143 איש ביום (סלבד מכוניות
פרטיות) ומרנספורט של 670 טון סחורה.

בחקופת הזמן נובמבר 1928 - ספטמבר 1931 בקרו כ-
40.000 חיידיים את הארץ, רובם סיילו בארץ במכוניות שסודרו על-
ידי מוכניות עוד לפני בואם לארץ.

המכס שנגבה מאימפורט המכונניות, צמיגים וחלקי

מכונניות בשלוש שנים הוא:

<u>1930</u>	<u>1929</u>	<u>1928</u>	
23,837	22,047	28,272	מכונניות
12,220	12,850	11,067	צמיגים גומי
4,442	4,114	3,840	חלקי מכונניות
174,401	135,702	97,104	חמרי דלק לסוטורים
5,018	5,426	4,226	שמן משהח

המכוננית מסלאת תפקיד חשוב בחיים המשקיים והחברתיים.

משרתת את אזורי החקלאות שאין בהם רכבת, משמשת חיירים בבקור נקודות היסטוריות, מסציאה עבודה להרכה עובדים, מכניסה מס רב לממשלה, - אולם מצב המקצועי ירוד. בועדה צוינו סבות אלה למצב הירוד:

חוסר חשבון משקי אל רבים העומקים במקצוע זה;

הפקה בלתי מוגבלת של רשיונות המביאה לידי רבוי נפרע של

מכונניות; הפקת רשיונות לאנשים בלתי מוכשרים; חוסר העריף

חוקי למכסי ולאומניבוס, חוסר מקומות חניה; חוסר פיקוח מספיק

מצד המשטרה על התנועה; חוסר אמצעי קידום ופיקוח במקצוע;

אופן ההתנהגות עם עברות על החוקים, רביית קצוצה בחלומין

לשעורים של מחירי המכונניות; התחרות הרכבת, מצב הדרכים וחוסר

כבישים (בין יפו חיפה, חיפה עכו, עפולה ביח שאן, יפו - עזה וכו')

מחיר גבוה של בנזין ושמן; מכס גבוה על בנזין, גומי; חלומי

רשיון למכונניות, חנאי תקניה ע"י הסוכנים.

הורדת שכר הרכבה חכריחה את הנהגים להוריד שכר הנסיעה.
 מחוסר כל קונטרול ותעריף חולכת ההתחרות בקרב הנהגים וגדולה.
 הממשלה מקילה בנחינת רשיונות לסכונות, אבל היא גובה סכס גבוה
 סבנזין ומכוניות, ואין ההכנסה מספיקה. המכס מסת בנוזין הוא
 עשרים גרוש. הפח נסכר ב-41 גרוש. בסוריה המכס הוא 10 גרוש,
 והפח נסכר ב-24 גרוש. המכס על גומי היה 15% מהערך. אח"כ
 קבעו אותו ב-6 גרוש לקילוגרם שהיה בערך 15% מהשווי. בינחיים
 ירד הסחיר של הגומי, אולם המכס של 8 גרוש נשאר, שזהו עכשיו
 בערך 40% מהשווי.

עול כבד הם חשלומי הרשיונות.

עד ההנחה שנחפרסמה ב-1 לאוקטובר 1931 - שלמו בעד רש ון:

מכונית של	5	נוסעים	-	12	לא"י לשנה
" "	5-7	"	-	18	" "
" "	7-12	"	-	20	" "
" למעלה מ-12	"	"	-	1+20	לא"י בעד כל איש נוסף.

מכונת-משא עד 500 קילוגרם	-	12	לא"י
" " " 1,000	-	20	"
" " " 1,500	-	30	"
" למעלה מ-1,500	-	50	"
מכונית משא של 8 גלגלים	-	50	"

בקרב היהודים ההתחרות היא פחותה, הודות לקואופרציה.
 הבודדים, בין יהודים, בין ערבים, סובלים יותר, כי הם מתחרים

יוחר. נחג בעל מכונה בקואופרטיב משהכר מ-50 עד 120 לא"י לשנה, אחרי נכוי כל חוצאות.

377 נהגים, שבאי-כוחם נחקרו בח"א, הם כולם, סלבר 4, בעלי מכונות, ויש להם 276 מכונות העובדות באופן קואופרטיבי. נהגים שכירים מקבלים 48 - 96 לא"י לשנה.

עליהם להיות מוכנים בכל שעה במשך 7 ימים בשבוע, סלבר נהגים יהודים, שאינם עובדים בשבת. במקרה אסון אין אחריות כלפיהם.

המסגרות של הועדה:

(1) קביעת ועד סיעץ סורכב משלושה באי-כוח לשכוח המסחר, 4 באי-כוח הנהגים ובעלי המכונות, 3 באי-כוח מושלי המחוזות, ויו"ר פקיד הממשלה. ועד זה ייעץ כל סיני חיקונים לחוק הסרנספורם והדרכים.

הצעות שיוגשו לממשלה ע"י בעלי מכונות ונהגים או אחרים ימסרו לעיון הועד הזה

Motor regulatory Board

(2) ועד מסדר למוטורים יקבע בכל מחוז, סורכב מראש המשרה, שני באי-כוח העיריה, ושני באי-כוח - יהודי וערבי - של הנהגים ובעלי המכונות. ועד זה יקבע מכסיסום הטכסים והאומניבוסים בכל אזור מוניציפלי שבמחוז, יגדיל או מספר האומניבוסים בדרך, יקבע העריף לאזור העיריה ולמחוז. (יעלי וגורותובסקי מציעים שהועד יגביל גם מספר מכונות המשא ויקבע חריסיהן).

(3) בקביעת התעריפים יקחו בחשבון:

(א) תוצאות,

(ב) ריוח הוגן,

(ג) מכום מסוים לכסות את תנודות המחירים של צרכי

התעשיה.

התעריף הקבוע יודפס ויתפרסם בכל המכוניות.

(4) החלטות הועד יהיו טעונות אשור של נציב תחרות.

(5) רצוי שתוסד אגודה מעין חברת האבטומובילים של

בריטניה הגדולה, והממשלה תתייחס לזה ברצון וסימפטיה.

(6) מנוי חבר לא רשמי סחוף הועדה המיעצת לועד הדרכים

הממשלתי.

(7) בכל מכונית שבחוץ העיר יהיה מכשיר-מסר, וכי שיחסור -

יענש.

(8) הקמת משאבות באזורי העיר, לסכירת בנזין.

(9) הקלות להקמת מתנסים של בנזין, מתוך לאזורי העיר.

(10) הממשלה תאסור הרכה מחירי הבנזין.

(11) חיקון שיטת הטלת הענשים על נהגים - עבריינים.

(12) הרשמת המכסוכים וחיובם להחזיק מסוד רשום, ואסור

סרסרו ברחוב, אם לא ע"י נהג.

(13) עד הוסד הועדה המיעצת לא להרשות מכוניות חדשות,

אלא במקום הישנות שנתקלקלו. ולא להרשות מכונות חדשות במקום

שהדבר הוגבל עד עכשיו ע"י השלטון המקומי.

(14) חקון בדיקת המכוניות ברם-אל-נקורה ותחנות גבול

אחרות.

- (16) לכלול נהגים בסונה פועל, ולכלול בעל מכונה בסונה קבלן שבחוק פצוי למקרי אסון.
- (16) להחזיר סכס הגומי לבסיס אחוזים על-פי השווי, או להחזיר הסכום הקבוע למחירים של הגומי.
- (17) לבטל השלומי הרש ונות, ולכסות ההפסד בהגדלת הסכס על איספורם של מכוניות.
- לבטל התשלום החל מ-1 יולי 1931 מכוניות ירשמו רק חסותה הוצאות ההרשמה (50 או 100 גרוש).
- חסן צדקי דגני, עוחמן בודירר ושיך מחמוד דגני דרשו גם הקטנת הסכס על בנזין.
- חחסו : א. אברמסון יו"ר, עוחמן בודירר, חסן צדקי דג'ני, מחמוד דג'ני, פ. גורוחובסקי, ג'בור קוסה, י. רוקח, א. שלי, א. יעלי - חברים.
- 15 אוקטובר 1931.

מ ר ת ק י מ :

73	-	חיפה טבריא	39	-	ירושלם חבורן
18	-	" עכו	70	-	" חל-אביב
36	-	נצרת טבריא	70	-	" שכם
93	-	יפו - עזה	180	-	" חיפה
26	-	" - רמלה	48	-	" רמלה
			18	-	" רמאלה
			40	-	" יריחו
			40	-	חיפה נצרת